

Dialogikeskus (Dialogue Center) ja suurmoskeija (Grand Mosque)

LIITE 1 Alustava tilaohjelma
Tammikuu 2015

Suomen Muslimiliitto ry
The Finnish Muslim Union

Suomen Musliminaiset ry

1 Johdanto

Helsingin dialogikeskus ja suurmoskeija on monitoimi- ja palvelukeskittymä, joka toimii islamilaisen kulttuurin välittäjänä sekä avoimena eri uskontojen ja kulttuurien kohtauspaikkana Suomessa. Rakennettava keskus on tarkoitettu kaikille, niin lapsille, nuorille, naisille, miehille kuin eläkeläisillekin.

Monitoimikeskuksessa sijaitsee tiloja, jotka edistävät kulttuurien ja uskontojen välistä dialogia sekä palvelevat jokapäiväistä elämää ja yhdessäoloa. Keskuksessa sijaitsee sosiaalisia palveluja, kuten nuorisokeskus, koulutustiloja, liikuntapalveluja sekä seminaari- ja näyttelytiloja. Islamilainen kulttuuri otetaan huomioon tilasuunnitelmissa. Myös ulkotilat ovat tärkeitä kohtaamispaikkoja niiden palvellessa etenkin suurtaapahtumia, kuten Ramadaniin liittyviä juhlallisuuksia.

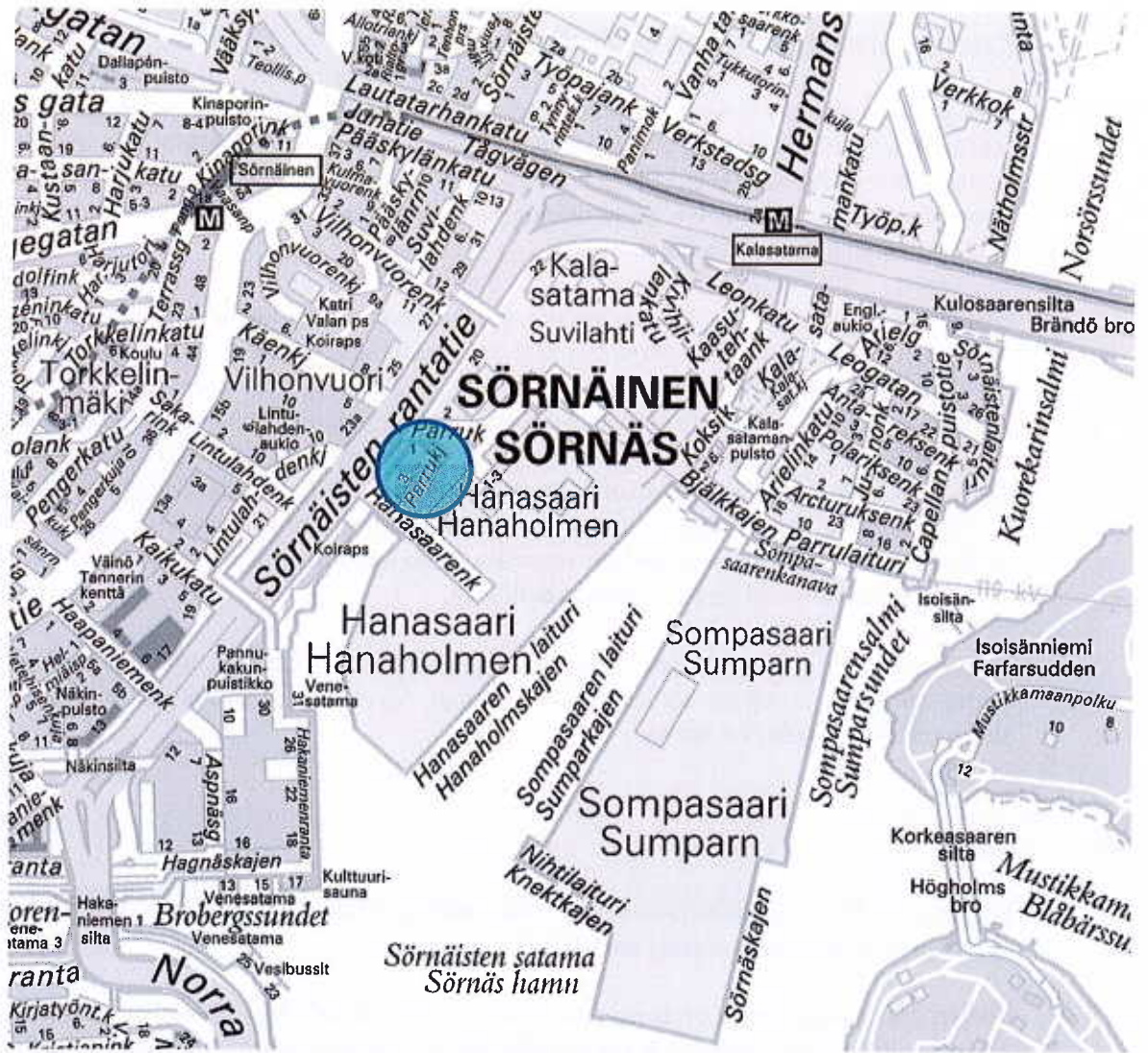
Dialogikeskuksen yhteydessä on myös suurmoskeija, jota ei tähän asti ole Helsingissä ollut, mutta jolle on suuri tarve islamilaisen väestön keskuudessa. Suomen muslimiväestö kasvaa nopeasti asukasluvun ollessa tällä hetkellä jo noin 60 000, joista yli puolet asuu pääkaupunkiseudulla. Nykyiset moskeijat ovat pieniä, hajanaisia tiloja, joihin mahtuu sisään vain murto-osa kaikista halukkaista osallistujista. Käytössä olevia pieniä tiloja ei ole koskaan suunniteltu moskeijoiksi, joten ne eivät mahdollista kaikkia islamin mukaisia palveluja.

2 Sijainti ja kaupunkikuva

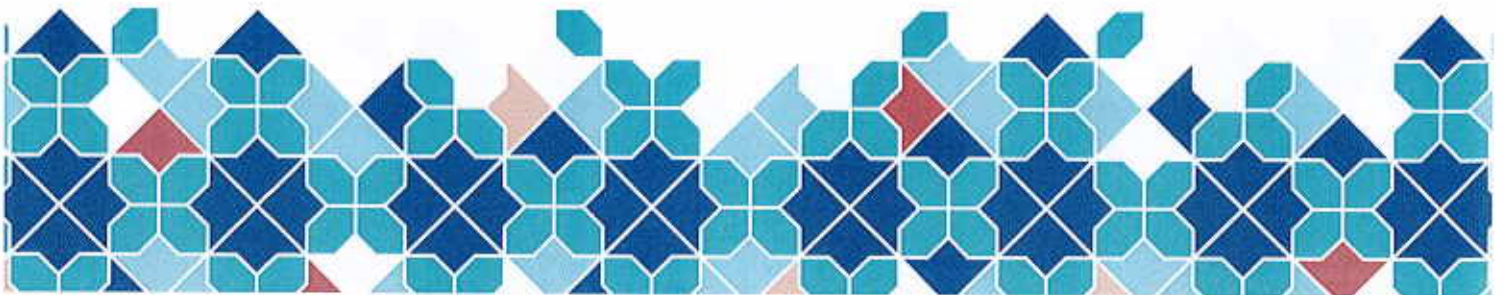
Keskukseen suunniteltu tontti sijaitsee keskeisellä paikalla Sörnäisten rantatiellä. Tontti asettuu Sörnäisten rantatien ja Hanasaaren voimalaitokseen väliselle maa-alueelle. Tontin kokonaisrakennusoikeudeksi on suunniteltu 20 000 k-m². Tontti sijaitsee kehittyvän Kalasataman alueen yhteydessä ja tarjoaa erinomaiset julkisen liikenteen yhteydet eri puolille kaupunkia. Erityisen tärkeitä ovat yhteydet Itä-Helsinkiin, minne muslimiväestön asuminen painottuu.

Dialogikeskus ja suurmoskeija tulevat yhdessä olemaan näkyvä maamerkki ja jokapäiväisen kanssakäynnin foorumi. Maamerkinä keskuksen tulisi lisätä alueen arkkitehtonista mielenkiintoa ja houkutella kävijöitä, myös kansainvälisesti. Rakennuksen tulisi myös sopia alueelle rakentuvaan kaupunkikuvaan. Perinteisiä islamilaisen kulttuurin rakennustapoja ja rakennustaidetta voidaan hyödyntää moderneina sovituksina, jotka istuvat suomalaiseen kaupunkikuvaan ja arkkitehtuuriin. Keskus suunnitellaan arkkitehtuurisesti ja teknisesti edistämään kestävästä kehitystä.

Dialogikeskuksen ja suurmoskeijan ehdotettu sijainti kartalla.

3 Kestävän kehityksen edistäminen

Dialogikeskus ja suurmoskeija suunnitellaan edistämään kestäväää kehitystä Helsingissä ja keskus rakennetaan korkeatasoisten ympäristöluokitusten mukaisesti. Käytettävät kansainväliset sertifikaattivaihtoehdot ovat BREEAM ja LEED. Keskukseen suunnittelun tavoitteita ovat rakennuksen hiilijalanjäljen kokonaisvaltainen pienentäminen, hyvinvoinnin lisääminen ja kestävään kehityksen realisointi arkkitehtuurin keinoin.

Kestävään rakennusympäristön luominen on monivaiheista. Sekä tekniset että toiminnalliset kestävyysvaikutukset on huomioitava suunnittelussa, materiaalien valinnoissa, rakentamisessa ja rakennuksen koko käyttökaassa. Teknisiä kestävyysratkaisuja ovat esimerkiksi päivänvalon hyödyntäminen, hulevesien hallinta, kestävien energianlähteiden käyttäminen ja energiankulutuksen minimointi. Toiminnallisissa kestävyysratkaisuissa keskitytään rakennuksen käyttäjiin, miten heidän elämänlaatua ja hyvinvointia voidaan parantaa suunnittelun avulla. Toiminnallista kestävyyttä ovat esimerkiksi tilojen monikäyttöisyys ja muunneltavuus, laadukas sisäilma, kannustaminen päivittäiseen liikkumiseen ja hyödyllisen viherrakenteen luominen. Myös sosiaalisen hyvinvoinnin ja yhteistyön edistäminen on osa kestäväää kehitystä.

Ympäristöarvojen huomioiminen on tärkeää myös islamilaisuudessa. Islam suhtautuu luontoon rauhanomaisesti ja haluaa suojella luonnonvaroja. Myös siksi kestävyys on dialogikeskuksen ja suurmoskeijan tärkeä perusarvo.

4 Tilat

Dialogi-, monitoimi- ja palvelukeskuksen sekä suurmoskeijan suunnittelussa ja tilaohjelman toteutuksessa noudatetaan seuraavia periaatteita:

Tilojen kokonaiskerrosala on tässä tilaohjelmassa **18 200 m²**. Tilat on tarkoitettu suunniteltavan sekoittuviksi, monikäyttöisiksi ja muunneltaviksi, jotta mahdollisimman monet toimijat voivat jakaa samoja tiloja edistäen kontaktien luomista ja yhteisöllisyyttä. Korkea käyttötehokkuus on myös tärkeää kestävyuden parantamiseksi.

Dialogi-, monitoimi-, ja palvelukeskuksen toimintaa läpäisevänä periaatteena toimii avoimen kohtaamisen ja vuoropuhelun edistäminen eri uskonto-, kulttuuri- ja väestöryhmien kesken. Tämä näkyy aina arjen toiminnallisista palveluista korkean kansainvälisen tason uskontodialogitoimintaan asti.

Kaiken tilasuunnittelun lähtökohtana on siten arjen hyvinvoinnin, kulttuurien ja uskontojen välisen kanssakäymisen sekä islamilaisen kulttuurin tukeminen. Tilojen tulee myös olla esteettömiä ja lastenvaunuille sopivia. Maahanmuuttajanaaisilla on usein monta lasta ja he käyttävät paljon lastenvaunuja, joten niille on oltava riittävät säilytystilat kaikkialla keskuksessa. Tilojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon muslimien erityistarpeet.

Suunnitellut tilat jakautuvat jäljempänä tarkemmin kuvattaviin viiteen pääluokkaan

- Sosiaalinen keskus
- Liikuntakeskus
- Koulutus- ja konferenssikeskus
- Suurmoskeija
- Muut tilat sekä ulkotilat

4.1 Sosiaalinen keskus

Sosiaalinen keskus	kpl	Pinta-ala m ²	Käyttäjämäärä	Tarkennukset
Nuorisokeskus		600		Kerhotiloja, skeittaustilat sisällä, erillinen sisäänkäynti, valvotut & auki iltamyöhään Koululaisten iltapäiväkerhot
Lasten keskus		150		Leikkitilat, lyhytaikaista & kohtuuhintaista lastenhoitoa
Naisten keskus		100		Naisten kokoontumistilat, monikulttuurista äiti-lapsi toimintaa
Vanhusten keskus		100		Tilat päivätoimintaan
Päiväkoti	1	400	40	Yksityinen tai kaupungin, omat sisä- ja ulkotilat, mitoitus 9-11 m ² /lapsi
Ruokala ja keuhkeittio		300		Halal-keuhkeittio, ruokatoimituksia myös talon ulkopuolelle
Kirjasto	1	300		Eryteisesti lapsille ja nuorille
Terveystilat		50		Neuvontatilat terveydenhoitajalle
Sosiaalisten palvelujen neuvonta		50		
Hyväntekeväisyysyhdistysten tilat		200		
Vapaa taide- ja askartelutila		100		
Henkilökunnan toimistot ja tilat		250		
Monitoimikeskuksen yhteiset aulatilat		400		Yhteiset koko keskukselle
	yht.	3000		

Nuorisokeskus on tarkoitettu kaikille nuorille. Tilat ovat valvotut ja auki iltamyöhään, joten niihin tulisi myös järjestää erillinen sisäänkäynti. Lasten, naisten ja vanhusten keskuksat voivat käyttää

yhteisiä, muunneltavia tiloja, ja järjestää yhteistoimintaa. Lastenkeskuksessa on tärkeää mahdollisuus lyhytaikaiseen ja kohtuuhintaiseen lastenhoitoon, jotta äidit voivat käyvät asioimassa tai osallistua koulutus- tai liikuntatunnille.

Sosiaalisen toiminnan yhteistyökumppaneina voivat olla yhdistykset, yritykset, kerhotoiminnan kautta yksittäiset henkilöt sekä pääkaupunkiseudun kunnat.

4.2 Liikuntakeskus

Liikuntakeskus	kpl	Pinta-ala m ²	Käyttäjämäärä	Tarkennukset
Uimahalli		800		Naisten ja miesten vuorot, vauvaintia, uimakouluja lapsille, nuorille ja aikuisille
Kuntosali	2	300		Naisille ja miehille erikseen
Palloiluhalli		800		Naisten ja miesten vuorot
Tatami		100		Naisten ja miesten vuorot
Ryhmäliikunta- ja tanssisalit	3	200		Naisten ja miesten vuorot
Lasten ja nuorten temppurata		300		Lasten ja nuorten liikunnalliseen aktivointiin
Pukuhuoneet ja suihkut	2-6	200		Naisille ja miehille erikseen, sijoittelu niin, että kulku liikuntatiloihin on suojattu
	yht.	2700		

Liikuntakeskuksen tarkoituksena on tarjota tilat jokapäiväiseen harrastamiseen ja liikunnalliseen aktivointiin elämänlaadun parantamiseksi. Erityisesti lasten, nuorten ja naisten aktivointi on tärkeää, koska he liikkuvat muslimieistä vähiten.

Tarjotun toiminnan tulee olla turvattua eri kulttuurinäkökulmista. Naisille ja miehille tulee tarjota joko erilliset liikuntatilat tai erilliset liikuntavuorot. Kaikissa liikuntatiloissa täytyy olla mahdollisuus suojata ne ulkopuolisten katseilta ja myös kulun pukuhuoneista saleihin tulee olla suojattu.

Liikuntatoiminnan yhteistyökumppaneina voi olla urheiluseuroja. Keskus voi kerätä pääsymaksuja toiminnan kattamiseksi. Kaupungin palveluita täydentävä toiminta voi saada kunnallista tukea.

4.3 Koulutus- ja konferenssikeskus

Koulutus- ja konferenssi- keskus	kpl	Pinta-ala m ²	Käyttämäärä	Tarkennukset
Luokkahuoneet				
<i>tietokone</i> luokka	2	130		
<i>kieli</i> luokka	3	120		
<i>musiikki</i> luokka	1	80		
<i>taide</i> luokka	1	100		
<i>käsityö</i> luokka	1	100		
<i>puutyö</i> luokka	1	200		Sis. varaston
<i>keittiö</i> luokka	1	130		
<i>muut</i>	2	80		
Luentosali	1	160	150	Mitoitus 0,9-1,2 m ² /hlö
Auditorio	1	400	400	Mitoitus 0,9-1,2 m ² /hlö
Kokous- ja seminaarihuo- neet		300		Muokattavat ja yhdisteltävät huo- neet
Pohjoismaiden ja Baltian maiden dialogikeskus		200		
Näyttelytila		300		
Aulatilat		200		
Toimistot		500		Henkilökunnalle, opettajille, kansa- laisyhdistyksille, tutkijoille, toimis- tohuoneet 20-30 m ² /kpl
yht.		3 000		

Luokkatiloissa voidaan järjestää islamilaiseen kulttuuriin liittyvää tutustumista ja opetusta, kuten taidepajoja, käsitöitä ja ruuanlaittoa. Kieliluokissa järjestetään ainakin suomen, ruotsin ja arabian opetusta. Maa-

hanmuuttajanaiset ovat erityinen kohderyhmä koulutustarjonnassa, ja heille on myös tarjolla lastenhoito- mahdollisuus lasten keskuksessa.

Konferenssi- ja seminaarituloissa järjestetään kansainvälisiä kokous- ja koulutustapahtumia. Keskuksen toimistotiloja käyttävät vierailevat tutkijat ja selvitystöiden tekijät sekä kansalaisyhdistykset, suomalaisten järjestöjen ohella esimerkiksi YK:n Sivilisaatioiden Allianssi ja Religions for Peace. Keskus edistää uskontojen välistä dialogia myös panostamalla alan kirjallisuuteen kaikille avoimessa kirjastossa sekä järjestämällä erilaisia näyttelyitä ja kulttuuritapahtumia.

4.4 Suurmoskeija

Suurmoskeija	kpl	Pinta-ala m ²	Käyttäjämäärä	Tarkennukset
Päärükoushalli	1	1100	1200	Mitoitus 0,85 m ² /hlö, erikoiskorkeus
Miesten arkirukoustita	1	270	300	Mitoitus 0,85 m ² /hlö
Naisten rukoustita	1	250	250	Lapsille olonurkkaus, rukoustitan mitoitus 0,85 m ² /hlö
Katettu säilytyshuone lastenvaunuille	1	40		
Vastaanottotila ja neuvontapiste		100		Islamilaisen toiminnan neuvonta
Kokoontumistilat vierailuryhmiä varten	2	160		Esim. arabialainen Majlis, naisille ja miehille erikseen
Aulatilat	2	300		Naisille ja miehille erikseen, hyvät säilytystilat kengille ja vaatteille
Pesutilat ja wc:t		180		Naisille ja miehille erikseen
Toimistot		240		Pääimaamin toimisto ja toimistotilat muille työntekijöille, toimistohuoneet 10-20 m ² /kpl
Vainajien pesutila	1	60		Sijainti moskeijan läheisyydessä, mutta ei moskeijassa, kylmätila lyhytaikaiseen säilytykseen pesun yhteydessä
	yht.	2700		

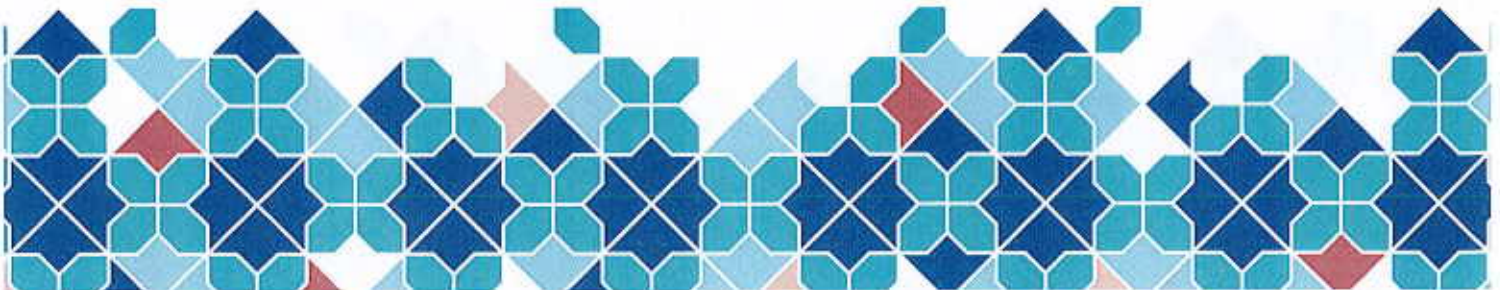
Suurmoskeijan tilat ovat muusta keskuksesta poiketen vain moskeijan käyttöön. Moskeija on avoinna aina vähintään rukousaikoihin, ja Ramadanin aikana ympäri vuorokauden. Moskeijassa voidaan järjestää islamilaisen toiminnan neuvontaa sekä islamilaista opetusta. Tärkeä toimintamuoto on myös islamin ja islamilaisen kulttuurin esittely moskeijavierailuin ja avoimilla perjantaisaarnoilla.

4.5 Muut tilat sekä ulkofilat

Majoitustilat	kpl	Pinta-ala m ²	Käyttäjämäärä	Tarkennukset
Vierasmajointus		250		Guest house, kongressivieraat ja luennoitsijat, huoneet 20 m ² /kpl
Kriisiasunnot	3	250		
Talonmiehen asunto	1	100		
	yht.	600		

Kriisiasunnot voidaan tilapäisesti vuokrata esimerkiksi kriisitilanteen takia ilman asuntoa oleville perheille. Vuokraus tapahtuu yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.

Vuokrattavat tilat	kpl	Pinta-ala m ²	Käyttäjämäärä	Tarkennukset
Hautaustoimisto	1	200		Islamilainen hautauspalvelu
Hajj- ja Umrah-toimisto	1	50		Matkatoimisto pyhiinvaellusmatkoille
Islamilainen pankki	1	100		
Ravintolat ja kahvilat		500		Halal
Kirja- ja lahjaesinemyymälä	1	70		Kirjaston yhteydessä
Juhlatila	1	380	220	Sis. keittiön, mitoitus 1-1,3 m ² /hlö
Muut palveluliikkeet		500		
Muut vuokrattavat toimistotilat		600		Sekä pitkä- että lyhytaikainen vuokraus

yht. 2400

Lisäksi	kpl	Pinta-ala m ²	Käyttäjämäärä	Tarkennukset
Tekniset ja huoltotilat		400		Väh. 1,8 % pinta-alasta
Pysäköintitilat		2500		
Väestösuoja		900		
	yht.	3800		

Ulkotilat

Ulkotilat ovat tärkeitä jokapäiväisiä kohtaamispaikkoja, ja ne yhdistävät keskuksen ympäröivään luontoon ja kaupunkirakenteeseen. Ulkotiloihin tulisi sijoittaa ainakin leikki- ja liikuntapaikkoja sekä oleilualueita esimerkiksi piknikin järjestämiseen. Ramadanin ja muiden juhlatapahtumien aikana ulkotiloissa voidaan järjestää yhteisiä juhlallisuuksia. Ulkotilojen suunnittelun perusteena tulee käyttää toiminnallisen ja hyödyllisen viherrakenteen luomista sekä hulevesien luonnonmukaista hallintaa.

5 Arkkitehtuurikilpailu

Kulttuurifoorumin suunnittelusta järjestetään kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu yhteistyössä SAFA:n kanssa. Kilpailun järjestelyvaihtoehdot ovat seuraavat:

- kaikille avoin kilpailu (1 kierros)
- kutsukilpailu (1 kierros)
- kaksivaiheinen kilpailu, jossa ensimmäinen kierros on avoin ja toinen kierros kutsuttu.

Kilpailun toteutuskieli on englanti.

